

Disputatio medica inauguralis de aepsia & bradupepsia

<https://hdl.handle.net/1874/340900>

DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
APEPSIA & BRADUPEPSIA,

Q V A M
FAVENTE DEO TER OPT. MAX.

Ex Auctoritate Magnifici D. Rectoris,
D. ISBRANDI DE DIEMERBROECK,
Med. Doct. ac in Inclytâ Academiâ Ultrajectinâ Medicinæ
Practicæ & Anatomies Professoris celeberrimi;
Amplissimi Senatus Academici Consensu, & Experientissima

Facultatis Medicæ Decreto,
Pro gradu Doctoratus & privilegiis in Medicina consequendis,
Publicè sine præside defendet

JOANNES EVERARDUS BOCSTADIUS, Ultrajectinus,
Ad diem 4. Decembris, horâ loquæ solitis.

ULTRAJECTI
Ex Officina, JACOBI à DOEYENBORGH,
ANNO c1s. 1sc. Lv.

Lectissimo conjunctissimorum inter
se Affinium pari,

*Nobilissimo, Amplissimo, Splendidissi-
moque Viro,*

D. GUILJELMO vander MEU-
LEN, omnigenæ doctrinæ amato-
ri pariter & cultori, fautori suspici-
endo,

*Genere, Eruditione, Morumque integritate
Præstantissimo Viro Juveni,*

D. GIDEONI DEUTZ, Philo-
sopho eximio, Juris & Historia-
rum studiosissimo, amico obser-
vando:

Hanc inauguralem disputationem

L. M. Q. D. C. Q.

JOANNES EVERARDUS BOCSTADIUS.

DISPUTATIO MEDICA

IN AVGVRALIS.

D E

APEPSIA & BRADUPEPSIA.

T H E S I S I.

Entriculus corporis humani multis malis afficitur, inter cætera haud parvi momenti est Apepsia & Bradupepsia seu cruditas, & tarda ac diminuta coctio [quæ secundum magis & minus tantum differunt] de quibus pauca dicam.

I I.

Est itaque Apepsia & Bradupepsia tale vitium, quo alimentum præcipue ob intemperiem ventriculi frigidam, ut & aliis de causis, crudum & non satis exacte concoctum existit, ita ut corpori alendo inutile maneat.

I I I.

Pars quæ hic primario afficitur est ipse ventriculus, quod ex sequentibus manifestum est; ex illis nempe quæ præcedere potuerunt, ut constitutio corporis frigida, seditaria vita, ut & ex diutino usu alimentorum crudorum & frigidorum, nec non ex ructibus illisque non raro acidis, ex fluctuatione cibi assumpti in ventriculo, ex eo quod vomitu aliquando crudus & subacidus egeritur, quod quoque tensio adsit circa os

A 2

ensi

ensiforme, quæ post ructuum emissionem cessat. Reliquæ corporis partes secundo afficiuntur, quod ex corporis cute pallida, & ex urina cruda, alba, non nunquam sine hypostasi, & aliis patet.

I V.

Huic malo principium dare solent diutinus usus alimentorum crudorum, constitutio corporis frigida, quies nimia, vel etiam motus nimius & intempestivus, cibi sumendi tempus inconueniens, ordo perversus, ejusque nimia quantitas; calor externus nimius, inconuenientes animi affectus, ut & balnea aliaque similia, à quibus vel calor admodum dissipatur vel imminuitur, hincque magna debilitas ventriculo inducitur, ab intemperie frigida quæ ei hac de causa imprimatur, unde primaria ejus actio, scilicet coctio, læditur & debilis fit, eamque ob causam in eo multi crudi, acidi & pituitosi humores generantur, à quibus oritur ructuum emissio, cibi assumpti in ventriculo fluctuatio, vomitus materiæ pituitosæ, frigidæ, & crudæ, & sæpe tensio circa os ensiforme, quæ ructibus emissis rursus cessat.

V.

In quantitate cibi peccatur, cum nimirum illi nimia copia assumuntur.

V I.

In qualitate peccatur, dum cibi assumuntur, qui vel pravi succi sunt, vel non rediguntur facile in chylum bonum.

V I I.

In sumendi tempore peccatur, quando alius cibus sumitur antequam prior sit concoctus; ut si quis in pran-

prandio bene ederit, & post unam horam iterum copiã assumat. In ordine voluit etiam posse peccari, ut si præmittantur cibi difficilis digestionis, cum facilis digestionis præmitti debeant; sed in quibusdam parum refert, cum consuetudo hic multum possit.

V. I. I. I.
Somnus huc etiam multum facit, ut cum tempore consueto somnus non capescitur, vel si ilico post sumptum cibum ineatur. Faciunt huc etiam multum studia ilico post sumptum cibum præsertim nimis seria, ut & aliæ quamplurimæ cogitationes.

I. X.
Morbus igitur est intemperies ventriculi frigida, à prædictis causis inducta, quam omnium primo sequitur coctio læsa, hanc vero pleraque cætera symptomata.

X.
Cognoscitur hoc malum præcipue ex crudis alvi excrementis, ructibus, vomitu, nec non ex tensione circa regionem ventriculi, & os ensiforme, ex fluctuatione cibi in ventriculo, ex acida eructatione, & similibus symptomatibus, quæ in vitiis coctionis accidunt.

X. I.
Malum hoc est periculosum, præcipue cum jam est inveteratum, tum enim difficulter curationem recipit. Est quoque deterius quod à pravi succi cibis originem ducit, quam contra. Hinc etiam periculum incurrit eger cachexiæ totius corporis, unde virium prostratio, hydrops, aliique pravi affectus procedunt. Curatur quoque facilius coctionis vitium si fiat ab alimentis quovis modo peccantibus, quam si fiat à proprio aliquo ven-

triculi vitio &c: causis enim illis sublatis, & errore in
victu mutato, fere sine multis aliis remediis tolletur
hoc malum, cum proprium ventriculi vitium tam faci-
le tolli nequeat.

X I I.

Curatio itaque quamprimum instituenda, ne per
moram malum in pejus abeat, eaque consistit in causæ
procatarctice, antecedentis, & continentis, ac intem-
periei per contraria ablatione.

X I I I.

Poterunt itaque non inutiliter tales pilulæ exhiberi,

℞. *massæ pilular. cochiarum, aurearum, ana.* ℥j

scammonii gr. vj

adde syr. ros. solut. q. s. F. pilulæ No. vij.

quæ exhibeantur mane ad corporis purgationem.

X I V.

Vel. ℞. *pilular. Ruffi* ℥j *s. f. pilulæ No. v.*

X V.

Poterit etiam talis potio exhiberi.

℞. *electuar. hiera picra* ℥ij

decocti hordei ℥iij misce s. haustus purgans.

X V I.

Proderit etiam tale apozema.

℞. *rad. helen. galang. sænic. ana* ℥ss

herb. absynth. rosmarin. calament. majoran.

hysop. ana m. j.

sem. anisi ℥ss. vini albi q. s. F. apozema ad ℥s ij.

X V I I.

Non negligendum etiam Vomitorium medicamen-
tum.

Ut

Ut ℞. aquæ tepidæ ℥viij cum olei vel butyri ℥ij fiat haustus, pro illis, qui facile vomunt.

X V I I I.

℞. fol. asari ℥ij

decocti raphani ℥ij

exprimatursuccus, adde aquæ cinnamomi ℥vi misce f. haustus, vomitum fortius movens.

X I X.

Corpore ita purgato, non inutiliter etiam præscribetur tale conditum.

℞. specierum diagalanga ℥j.

conserva anthos, melissa.

rad. helen. conditar. zinziberis cond. ana. ℥ss.

syr. conservationis rad. helenii q. s. misce f. conditum.

X X.

Tandem poterit unguentum tale convenire.

℞. unguenti Martiati, ol. laurini ana ℥ss.

ol. nuc. moscat. expressi. ℥j m. f. Unguentum,

mane & vesperi ventriculi regioni illinendum.

X X I.

Postea, ventriculum confortantia adhibenda. Plura hic addi possent sed pagina non capit: itaque cum dicta finem imponam.

X X I I.

In diætâ aër fit ad calidum vergens. Cibi sint boni succi, facilis digestionis, & qui ventriculum reliquaque viscera roborare & calefacere possunt; præparati cum aromatibus, roremarino, hyssopo, salvia, calamentâ, feminibus foeniculi aliisque similibus. Potus sit cerevisia bene defecata mediocris notæ, ut & vinum; aliquando

quando tamen aliquantulum spiritus vini concedi potest, ut & aquæ vitæ Matthioli. Exercitium sit moderatum. Somnus in neutram partem excedat. Excrementa arte aut naturâ respondeant. Tristitia vitentur, & gaudium admittatur.

C O R O L L A R I A.

1. **I**N hydrophobia, à morsu canis rabidi, venæsectio ut & purgantia non semper conveniunt.
2. In Paralyti, febris, cum magno periculo à quibusdam sæpe accenditur.
3. In Apoplexia initio purgantia exhibere licet, sed vomitoria vix tuto.
4. Male aliqui volunt, oculis semper medicamenta actus frigida adhiberi.
5. An in pica humori pravo similia, an vero contraria appetantur, est incertum.
6. Cibi crassi, ut & lac, ad calculi generationem faciunt.
7. In dysenteria venæsectio sæpe bene instituitur.
8. An sudori fera in paralyti sint exhibenda? Aff.
9. In paroxysmo Epileptico vena male secatur: ast extra eum sæpe bene; nec vomitoria in eo semper conveniunt; nec Epileptici semper aqua frigida sunt perfundendi.
10. Virginibus res absurda, quas appetunt, sunt deneganda; gravidis vero quædam concedi possunt.
11. Non est credibile Chameleontem, & Manucodiatam solo aëre per longum tempus nutritos fuisse; ut quidam volunt.
12. Terram ingestam hominis vitam sustentare non est verosimile.
13. In Hysterica passione globus ille, qui ascendere sentitur, non est uterus.

F I N I S.